

โอกาสและอุปสรรคของผลไม้ไทยในอาเซียน: กรณีการนำเข้า-ส่งออกระหว่างไทย สหภาพเมียนมาร์

และสปป.ลาว

Opportunities and threats for Thai fruits in ASEAN countries:

The case of import and export trade among Thailand, Myanmar and Laos

Abstract

The objectives of this study are to analyse Thai fresh fruits market in two countries (Myanmar and Lao PRD) in the contexts of opportunities, threats, market, and logistics and supply chain development. The study employs the in-depth survey research based on characteristics of logistics and supply chain management on four champion Thai fruits (Durian, Mangosteen, Rambutan and Banana). The preliminary findings showed that the obstacles of Thai fresh fruit industry in ASEAN market consist of the imperfect market mechanism, logistics and supply chain management system, national governmental policies, penetration of foreign traders and ASEAN trade policy. However, changes in consumers' behavior and market expansion in terms of modern trade chain and niche markets are regarded as the significant opportunities of Thai traders to Lao PDR and Myanmar. This study also introduced the important policy relating to agricultural supply chain management for enhancing the export growth of Thai fresh fruit industry.

Keywords : Fruit, Export, ASEAN

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัยนี้เพื่อวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค แนวทางการพัฒนาตลาด และการจัดการโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมการนำเข้า-ส่งออกผลไม้สดของไทย กรณีการนำเข้า-ส่งออกระหว่าง ไทย-สหภาพเมียนมาร์-สปป.ลาว (ตอนเหนือ) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน โดยเน้นการศึกษาเชิงสำรวจภายใต้บริบทแนวคิดการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของผลไม้เศรษฐกิจ 4 ชนิด ได้แก่ ทุเรียน มังคุด เงาะ และกล้วยไข่ จากการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมการนำเข้า-ส่งออกผลไม้สดของไทยไปสหภาพเมียนมาร์ และสปป.ลาวนั้นมีอุปสรรคที่สำคัญได้แก่ ความบกพร่องของกลไกตลาดและระบบการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน การแทรกแซงของพ่อค้าชาวต่างชาติ รวมถึงนโยบายของรัฐ แต่ทั้งนี้ประเทศไทยยังมีโอกาสทางการค้ากับสปป.ลาวและสหภาพเมียนมาร์ในหลายประเด็น อาทิ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค และการขยายตัวของตลาดสมัยใหม่และตลาดเฉพาะกลุ่มในสหภาพเมียนมาร์ และสปป.ลาว ซึ่งโครงการวิจัยนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรในทุกขั้นตอนของห่วงโซ่อุปทาน

คำสำคัญ : ผลไม้ การส่งออก ประชาคมอาเซียน

1 สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง 333 หมู่ 1 ต.ท่าสุต อ.เมือง จ.เชียงราย 57100

2 ภาควิชาการตลาด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 99 หมู่ 8 ถนนพหลโยธิน คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12121

3 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 239 ถนนห้วยแก้ว อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200